

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/220/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515220755
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7515220755.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. F. XXXX, zastúpenej JUDr. Petrom Harakálym, advokátom so sídlom v Košiciach, Mlynská 28 proti žalovanej: UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom v G. X, H. XXX/XXX, IČO: 492 44 180, vykonávajúca podnikateľskú činnosť v SR prostredníctvom svojej organizačnej zložky UNIQA poisťovňa, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom v Bratislave, Krasovského 3986/15, IČO: 53 812 948, zastúpenej Advokátskou kanceláriou PRK Partners s.r.o., so sídlom v Bratislave, Suché Mýto 1, o náhradu škody, o odvolaní žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 27.6.2023 č.k. 17C/22/2017-399 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni 33.059,52 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 30.9.2020 do zaplatenia titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a 540,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 4.11.2015 do zaplatenia titulom nákladov spojených s liečením.

M e n í rozsudok v zamietajúcom výroku tak, že ukladá žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.086,48 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 30.9.2020 do zaplatenia titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanej v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia konanie o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 10.470,00 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne od 26.9.2015 do zaplatenia, v časti úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 34.146,00 eur od 26.9.2015 do 23.9.2017 a vo výške 0,05% ročne zo sumy 31.146,00 od 24.9.2017 do zaplatenia zastavil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 33.059,52 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 30.9.2020 do zaplatenia titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a sumu 757,94 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 4.11.2015 do zaplatenia titulom nákladov spojených s liečením, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. Rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v časti o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia voči žalovanej v rozsahu 100% a na náhradu trov konania v časti o náhradu nákladov spojených s liečením a cestovného v rozsahu 4,6%.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej pôvodne zaplatenia sumy 44.616,00 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 29.9.2015 do zaplatenia titulom sťaženia

spoločenského uplatnenia a sumy 1.449,13 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 16.6.2015 do zaplatenia titulom liečebných a cestovných nákladov.

3. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že sa stala účastníčkou dopravnej nehody dňa 22.9.2013, keď v motorovom vozidle zn. Seat Leon, EČV: I. XXX J. utrpela ťažké ublíženie na zdraví. Dopravnú nehodu zaviniť vodič motorového vozidla zn. Ford Focus, EČV: I. XXX K. L. L., ktorý neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a nezvládol riadenie, dostal sa s vozidlom do šmyku a prešiel do protismeru, čím došlo k čelnej zrážke s motorovým vozidlom zn. Seat Leon, ktoré viedol G. C., manžel žalobkyne. Vodič L. L. po prevoze do nemocnice z miesta nehody zomrel na následky zranení po nehode. Nárok na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a titulom náhrady liečebných a cestovných nákladov uplatnila voči žalovanej, ktorá nesie zodpovednosť za škodu, za ktorú zodpovedá prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená na základe § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, v zmysle § 15 zák. č. 381/2001 Z.z., nakoľko uplatnené nároky sú kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a žalovaná je poisťovateľom. V žalobe uviedla, že z dôvodu vzniknutých otrasných zážitkov, iných psychologických činiteľov a tiesnivých situácií po tejto dopravnej nehode trpí vážnou duševnou poruchou, ktorá bola lekárskeho posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného MUDr. Danicou Caisovou zo dňa 22.6.2015 bodovo ohodnotená na 2600 bodov, čo pri hodnote 1 bodu 17,16 eur činí 44.616,00 eur. Žalovaná potom, ako obdržala list žalobkyne zo dňa 3.7.2015, ktorým si uplatnila nárok na zaplatenie tejto sumy, oznámením zo dňa 25.9.2015 oznámila žalobkyňu, že odmieta plniť uplatnenú sumu titulom náhrady škody z dôvodu sťaženia spoločenského uplatnenia.

4. Žalobkyňa v priebehu konania podaním zo dňa 11.9.2020 zobrala čiastočne žalobu späť potom, ako sa oboznámila so závermi znaleckého posudku č. 164/2020 znaleckej organizácie Forernsic.SK, a to v časti nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 10.470,00 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 26.9.2015 do zaplatenia, v časti 5,05% úroku z omeškania zo sumy 34.146,00 eur od 26.9.2015 do 23.9.2017 a v časti 0,05% úroku z omeškania ročne zo sumy 34.146,00 eur od 24.9.2017 do zaplatenia, pričom žalovaná s čiastočným späťvzatím žaloby vyslovila súhlas, preto súd konanie v tejto časti v súlade s § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 C.s.p., zastavil.

5. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 427 ods. 1, 2, § 444, § 449 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 písm. a/, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., § 2 ods. 2, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, § 8 ods. 4, § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z. dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba (po čiastočnom späťvzati) je čiastočne opodstatnená.

6. Na zdôvodnenie rozhodnutia uviedol, že v danom prípade mal za preukázanú tú skutočnosť, že dňa 22.9.2013 došlo k dopravnej nehode motorovým vozidlom prevádzkovateľa, ktorý mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovanou. Nespornými medzi sporovými stranami boli skutočnosti, týkajúce sa utrpených zranení žalobkyne, jej manžela a maloletých detí a následná smrť manžela. V konaní nebolo pochyb o tom, že dňa 19.6.2014 žalobkyňa začala s psychiatrickou liečbou a približne tri mesiace pred začatím tejto liečby navštevovala (celkovo 5 až 6 krát) psychologičku PhDr. Jakubovú, ktorá ju nakoniec poslala ku psychiatricke. V konaní bola ustálená tá skutočnosť, že žalobkyňa trpí stredne ťažkou depresívnou poruchou.

7. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa uplatňovala v prejednávanej veci nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa položky 255 Prílohy č. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. tak, ako vyplynulo z lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného psychiatrickou MUDr. Danicou Caisovou zo dňa 22.6.2015, ktorým bola ohodnotená táto položka počtom 2600 bodov.

8. Spornou v konaní sa stala skutočnosť, či stredne ťažká depresívna porucha, ktorou žalobkyňa trpí, je následkom dopravnej nehody zo dňa 22.9.2013, alebo je následkom závažnej rodinnej situácie spojennej s ťažkým poranením a ťažkými trvalými následkami dcéry žalobkyne a smrťou jej manžela, teda existencia priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a škodovým následkom vo forme duševných ťažkostí žalobkyne. Sporným sa stal aj moment ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, určenie a výška bodového ohodnotenia žalobkyňou uplatneného nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia titulom duševnej poruchy a uplatnené liečebné a cestovné náklady.

9. Súd prvej inštancie zamerlal dokazovanie na zistenie, či v danom prípade boli naplnené predpoklady ustanovené zákonom pre uplatňovanie nároku na náhradu škody na zdraví, ktorými sú 1./ protiprávne konanie a dospel k záveru, že tento predpoklad je naplnený. Protiprávnym konaním je v danom prípade spôsobenie dopravnej nehody motorovým vozidlom, ktorého prevádzkovateľ mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. so žalovanou).

10. Ďalším predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu 2./ je vznik škody. Pokiaľ za účelom preukázania náhrady škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyňa predložila lekárske posudok zo dňa 22.6.2015 vypracovaný MUDr. Danicou Caisovou, ktorým bolo základné bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia hodnotené pod položkou 255 vo výške 1300 bodov, zvýšené o 100 % na 2600 bodov, súd prvej inštancie ustálil, že M. N. J. nebola posudzujúcim lekárom tak, ako predpokladá zák. č. 437/2004 Z.z., nakoľko nebola posledným ošetrovajúcim lekárom žalobkyne (týmto bola MUDr. Jagerová). Preto ustálil, že MUDr. Danica Caisová nebola osobou oprávnenou podať lekárske posudok zo dňa 22.6.2015 a z tohto dôvodu na tento lekárske posudok neprihliadal.

11. Za tým účelom žalovaná predložila súdu aj znalecký posudok organizácie Forenza a žalobkyňa znalecký posudok znaleckej organizácie Forensic.sk, z obsahu ktorých bolo preukázané, že žalobkyňa trpí stredne ťažkou depresívnou poruchou. Znalecké organizácie sa v svojich záveroch rozchádzali v názore, či ide o vážnu duševnú poruchu odškodniteľnú položkou 255 prílohy č. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. Súd prvej inštancie pri posudzovaní tejto otázky vychádzal zo záveru znaleckého posudku znaleckej organizácie Forensic.sk, z ktorého vyplynulo, že znalecký posudok bol vykonaný na základe vyšetrenia žalobkyne, zdravotný stav z hľadiska psychiatrického bol zhodnotený komplexne, zo znaleckého posudku vyplynula diagnóza žalobkyne a bolo vyčerpávajúco odôvodnené, prečo žalobkyňa vznikol nárok na odškodnenie. Z obsahu tohto znaleckého posudku a rovnako aj z výpovede znalca MUDr. Kollára na pojednávaní podľa názoru súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa trpí duševnou poruchou vážnou, jej prognóza vývoja je nepriaznivá a vzhľadom na časový odstup od nehody (9 rokov) a na jej stav možno konštatovať zmeny osobnosti, ktoré sú vynútené životnou situáciou, nezaujmom o spoločenský styk, keďže je v takej situácii, v akej sa ocitla po dopravnej nehode. Do dopravnej nehody bolo jej spoločenské postavenie bezproblémové. Spoločenské uplatnenie žalobkyne je sťažené z dôvodov príznakov depresívnej poruchy. Skutočnosť, že je obmedzená starostlivosť o dcéru, je z medicínskeho hľadiska irelevantná. Staranie sa o dcéru nebráni žalobkyňi spoločensky sa uplatniť. Spoločensky sa uplatniť jej bráni duševná porucha. Túto považovala znalecká organizácia za vážnu vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia. Ide o poruchu vážnu, lebo nepriaznivo pôsobí na životné fungovanie žalobkyne vo všeobecnosti. Pokiaľ by nebolo dopravnej nehody, žalobkyňa by nič nebolo a naďalej by bola zdravým človekom. Táto znalecká organizácia konštatovala aj chronifikáciu uvedenej duševnej poruchy, keďže ide o dlhotrvajúcu, pretrvávajúcu poruchu s nepriaznivou prognózou. Týmto bol preukázaný vznik škody u žalobkyne.

12. Pokiaľ ide o posledný predpoklad dôvodnosti nároku na náhradu škody, a to 3./ príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, tento je tiež podľa názoru súdu prvej inštancie daný. V konaní bolo preukázané (znaleckým posudkom znaleckej organizácie Forensic.sk) a výpoveďou znalca M. I., že z medicínskeho hľadiska príčinou vzniku duševnej poruchy u žalobkyne je dopravná nehoda. Nebyť tejto hlavnej príčiny, nedošlo by k trvalému ťažkému poškodeniu zdravia dcéry žalobkyne a ani k smrti manžela žalobkyne. V danom prípade smrť manžela žalobkyne nebola impulzom, pre ktorý žalobkyňa vyhľadala psychiára, keďže už pred smrťou manžela vyhľadala psychologickú pomoc a bola takýmto spôsobom liečená. Spúšťačom duševnej poruchy u žalobkyne bola jednoznačne dopravná nehoda, ktorá u nej vynútila spôsobila „zlom jej životnej línie“ s následnou dlhoročnou záťažovou a frustrujúcou situáciou. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade je daná príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovanou na jednej strane a tvrdým poškodením zdravia žalobkyne, ako priameho, bezprostredného následku protiprávneho úkonu na druhej strane.

13. Na základe týchto záverov dospel k názoru, že nárok žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s duševnou poruchou, je daný.

14. Pokiaľ ide o výšku náhrady, vychádzal zo záverov znaleckého posudku znaleckej organizácie Forensic.sk č. 164/2020 zo dňa 9.6.2020, ktorý stanovil výšku bodového ohodnotenia podľa položky č.

255 na 1872 bodov. V tej súvislosti uviedol, že súd nemôže sám určovať ani zvyšovať bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 10 zák. č. 437/2004 Z.z., vychádza len z výšky náhrady stanovenej znaleckým posudkom. K stanoveniu tejto výšky bodového ohodnotenia sa vyjadril aj znalec MUDr. Kollár, ktorý na pojednávaní potvrdil, že depresívnu poruchu stredne ťažkého stupňa, ktorou trpí žalobkyňa v rámci bodového ohodnotenia je možné vymedziť v strede bodového rozpätia. Vzhľadom na časové trvanie a nepriaznivú prognózu sa posúva toto bodové ohodnotenie smerom nahor. Nakoľko v danom prípade nejde o najhorší stav, nebolo stanovené maximum, ale 7/8 bodového rozpätia, vychádzajúc z počtu bodov 1170. Vzhľadom na vek žalobkyne a možnosti spoločenského uplatnenia (ktoré bolo do dopravnej nehody bezproblémové) znalecká organizácia zvýšila tento počet bodov o 60 % na 1872 bodov.

15. Zo znaleckého skúmania tejto znaleckej organizácie Forensic.sk tiež vyplynulo, že stav odškodnený podľa položky č. 255 možno považovať za definitívne ustálený po 4 rokoch od udalosti, ku ktorej došlo dňa 22.9.2013, t.j. ku dňu 23.9.2017. Pokiaľ žalovaný namietal, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo už v čase vypracovania znaleckého posudku č. 32/2015 zo dňa 16.9.2015, k tomu súd prvej inštancie uviedol, že sama znalecká organizácia Forenza v odpovedi na otázku č. 5 znaleckého posudku (č.l. 64) uviedla, že: „...duševný stav poškodenej nie je možné považovať v súčasnosti za ustálený...“. Nakoľko žalovaný nepredložil iný dôkaz, ktorým by sponchybnil záver znaleckej organizácie Forensic.sk, že k ustáleniu zdravotného stavu u žalobkyne došlo dňa 23.9.2017, súd prvej inštancie z tohto záveru vychádzal.

16. Vychádzajúc z § 5 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu, stanovil výšku náhrady tak, že hodnotu jedného bodu 17,66 eur za rok 2016 vynásobil počtom 1872 bodov a tak dospel k výslednej sume náhrady 33.059,52 eur. Preto žalobe v tejto časti vyhovel a v zostávajúcej časti žalobu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol.

17. Pokiaľ žalobkyňa v konaní uplatnila náhradu liečebných nákladov vo výške 820,86 eur a cestovných nákladov vo výške 628,27 eur, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je v tejto časti čiastočne dôvodná.

18. Pokiaľ žalobkyňa uplatnila náhradu cestovných nákladov vo výške 628,27 eur, v tejto časti nemal súd prvej inštancie žalobu za dôvodnú. Žalobkyňa totiž nepredložila technický preukaz použitého motorového vozidla, v súvislosti s ktorým boli neutvrdené vykonané cesty za účelom návštevy maloletej dcéry v zdravotníckom zariadení. Za účelne vynaložené náklady možno podľa názoru súdu prvej inštancie považovať náklady za pohonné hmoty osobného motorového vozidla a v tej súvislosti zaplataenie parkovného, avšak žalobkyňa v tom smere neuniesla dôkazné bremeno, keď súdu nepredložila žiadne doklady preukazujúce nákup pohonných hmôt a doklady o úhrade parkovného, preto v tejto časti žalobu zamietol.

19. Pokiaľ žalobkyňa uplatnila náhradu nákladov spojených s liečením a v tej súvislosti predložila špecifikáciu týchto nákladov vo výške 820,86 eur, súd mal žalobu opodstatnenú, čo do zaplataenia 757,94 eur. Tieto náklady žalobkyňa vyúčtovala ako 46 položiek predstavujúcich celodennú starostlivosť o O. C., hygienické potreby, vložky do obuvi, lieky, liečebné pomôcky, liečivá, pyžamo, plavky, plienky, obuv, rehabilitačné pomôcky pre H. C. a v tej súvislosti predložila doklady o úhrade 46 položiek. Vychádzajúc z ust. § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka za účelne vynaložené náklady spojené s liečením dcéry žalobkyne považoval celodennú starostlivosť o O. C. (položky 1-3 špecifikácie na č.l. 17), hygienické potreby pod položkami 4, 6-10, 27, 42 špecifikácie na č.l. 17, vložky do obuvi (položka 5 špecifikácie na č.l. 17), lieky (položky 20, 24 špecifikácie na č.l. 17), liečivá (položky 45 špecifikácie na č.l. 17), liečebné pomôcky (položky 18, 36 špecifikácie na č.l. 17), pyžamo (položka 34 špecifikácie na č.l. 17), plavky (položka 39 špecifikácie na č.l. 17), plienky (položka 40 špecifikácie na č.l. 17), obuv (položka 43 špecifikácie na č.l. 17). Ďalej súd priznal náhradu za lieky, liečivá a liečebné pomôcky, ktoré boli zakúpené a odporúčané lekármi pre maloletú a za ktoré žalobkyňa uhradila plnú cenu. Súď však nepriznal náhradu za bežné lieky (napr. Olynt, solmucoľ a pod.), ktoré sú podávané deťom pri bežných ochoreniach, a ktoré nemožno považovať za účelne vynaložené pre maloletú dcéru za účelom zlepšenia jej zdravotného stavu v dôsledku dopravnej nehody, keďže tu chýba príčinná súvislosť medzi

potrebou užívanie uvedených liekov a zlým zdravotným stavom v dôsledku dopravnej nehody. Súd priznal žalobkyni náhradu aj za rehabilitačné pomôcky maloletej – obuv a vložky do obuvi (položky 5 až 43 špecifikácie na čl. 17 a doklady na čl. 23,28), ktoré slúžili na vykonanie rehabilitácie. Priznal náhradu hygienických potrieb a plienok (pod položkami 4,6-10, 27,40 špecifikovaných na čl. 17, doklady na čl. 24,26 a 27). Súd nepriznal žalobkyni náhradu hygienických potrieb uvedených pod položkou 41 špecifikácie na čl. 17, nakoľko k tomu nebol predložený doklad. Priznal žalobkyni náhradu za pyžamo pre maloletú (doklad na čl. 34), keďže maloletá bola paraplegičkou, pyžamo jej bolo potrebné prispôbiť. Bola priznaná jej náhrada za špeciálne plavky (doklad na čl. 27). Priznal žalobkyni aj náklady na celodennú starostlivosť o maloletého O. C., keďže išlo o celodennú starostlivosť v súkromných jasliach, keď žalobkyňa musela sprevádzať dcéru do Kováčovej na liečenie-rehabilitáciu a otcove zdravotné následky po dopravnej nehode mu neumožňovali postarať sa maloletého O.. Z tohto dôvodu bolo takúto starostlivosť o maloletého O. potrebné zabezpečiť formou jaslí. Celkovo bola tak priznaná žalobkyni náhrada liečebných nákladov predstavujúca sumu 757,94 eur, ktorá je súčtom položiek 1 až 10, 18, 20, 24, 27,34,36,39,40,42,43 a 45 špecifikácie na čl. 17. V prevyšujúcej časti uplatnených nákladov spojených s liečením žalobu zamietol.

20. O príslušenstve pohľadávky rozhodol výrokom II. napadnutého rozsudku v súlade s § 217 ods. 1,2 a § 563 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnila žalobkyňa odo dňa 24.9.2017. Nakoľko však žalovaný mal možnosť oboznámiť sa so stanoveným bodovým ohodnotením dátumom ustálenia zdravotného stavu až dňom doručenia znaleckého posudku, znaleckej organizácie Forensic.sk, teda dňom 28.9.2020, až odo dňa nasledujúceho vznikla povinnosť žalovaného plniť žalobkyni, preto úroky z omeškania priznal od 30.9.2020 do zaplatenia. Výšku úrokov z omeškania vyvodil z § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. U liečebných nákladov vychádzal z toho, že žaloba bola doručená žalovanému dňa 2.11.2015, preto nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania s úhradou tohto uplatneného nároku, preto úroky z omeškania priznal od 4.11.2015 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol.

21. O trovách konania rozhodol samostatne pri nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia tak, že žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému, keďže výška priznanej náhrady závisela od znaleckého posudku.

22. V časti náhrady liečebných a cestovných nákladov bola žalobkyňa úspešná v rozsahu 52,30 % a žalovaný bol úspešný v rozsahu 47,70 %, žalobkyni teda v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. patrí náhrada trov podľa pomeru jej úspechu v rozsahu 4,60 %.

23. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho zamietajúcemu výroku o zaplatenie 1.086,48 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.9.2020 do zaplatenia a súvisiacemu výroku o trovách konania v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby v tej časti rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie. Uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. V odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie síce správne ustálil celkový počet bodov sťaženia spoločenského uplatnenia 1.872 správne konštatoval ustálenie zdravotného stavu žalobkyne ku dňu 23.9.2017, nesprávne však stanovil hodnotu bodu, keď vychádzal z jeho hodnoty platnej v r. 2016 a nie z hodnoty bodu platnej v r. 2017, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne. Hodnota bodu zverejnená v r. 2017 je vypočítaná z priemernej mzdy platnej v r. 2016. Z dostupných údajov Štatistického úradu SR vyplýva, že priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve v r. 2015 bola vo výške 883,- eur a v r. 2016 vo výške 912,- eur. Postupom podľa § 5 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z. potom hodnota bodu platná pre r. 2016 je 17,66 eur a pre rok 2017 vo výške 18,24 eur. Pre rok 2017, v ktorom došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne bola platná hodnota bodu vo výške 18,24 eur. Preto správna výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá žalobkyni patrí, je 34.146,- eur (1872 bodov x 18,24 eur).

24. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho vyhovujúcemu výroku a výrokom o trovách konania v zákonnej lehote podala odvolanie aj žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu v rozsahu nárokov na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietne a rovnako zamietne žalobu v rozsahu nárokov na náhradu nákladov spojených s liečením nad sumu 217,94 eur. Navrhla, aby súd priznal žalobkyni voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % v časti o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia

a v rozsahu 69,92 % v časti nákladov spojených s liečením a cestovného. Uplatnila plnú náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania vytkla súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, nakoľko sa nevyrovnal so skutkovými a právnymi skutočnosťami tvrdenými žalovanou a jej konkrétnymi argumentmi. Žalobkyňa svoj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia odvodzovala od nezákonného lekárskeho posudku zo dňa 15.10.2014 vypracovaného MUDr. Danicou Caisovou, pričom so závermi znaleckého posudku – Forenza, žalovaná vyslovila nesúhlas. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa netrpí a ani nikdy netrpela postraumatickým stresovým syndrómom. Takýto záver vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku Forensic.sk a tiež z odôvodnenia rozsudku. Až z podania žalobkyne zo dňa 11.9.2020 bolo možné ustáliť, že nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia neodvodzuje len od postraumatického stresového syndrómu, ale aj od depresívnej poruchy. Toto je potrebné považovať za zmenu žaloby. Súd sa s touto argumentáciou žalovanej nevyporiadal. Zo záverečnej reči žalobkyne vyplýva, že sama nevie, na základe čoho uplatňuje nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia a teda, či za postraumatickú stresovú poruchu alebo z dôvodu, že trpí stredne ťažkou depresívnou poruchou. Súd bez toho, aby pripustil zmenu žaloby rozhodol o nároku, ktorý nebol predmetom konania. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa trpí depresívnou poruchou, ktorý nárok však nebol predmetom konania. V tej súvislosti žalovaná namietla premlčanie nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na tom skutkovom podklade, že žalobkyňa trpí depresívnou poruchou. Takýto nárok žalobkyňa uplatnila až v podaní zo dňa 11.9.2020, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula 23.9.2019. Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno preukázania jednotlivých podmienok pre vyslovenie zodpovedností za škodu. Depresívna porucha, ktorou trpí nepredstavuje vážnu duševnú poruchu, za ktorú je možné poskytnúť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vznik depresívnej poruchy nie je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú súd priznal je neprimeraná vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Súd napriek existujúcim dôkazom, ktoré vyvracajú zodpovednosť žalovanej a existenciu nároku žalobkyne na náhradu škody na zdraví zbavil žalobkyňu dôkazného bremena preukázania jej nároku bez dôvodných pochybností a zaťažil ním de facto žalovanú. V zmysle položky č. 255 prílohy č. 1 zákona o náhradách je možné odškodniť vážnu duševnú poruchu vzniknutú pôsobením otrasných zážitkov alebo iných psychologických činiteľov a tiesňových situácií v rozsahu 260 až 1300 bodov. Základným predpokladom pre priznanie takejto náhrady je, že duševná porucha u poškodeného je poruchou vážnou. Zatiaľ čo znalec MUDr. Dóci v znaleckom posudku – Forenza dospel k záveru, že žalobkyňa trpí stredne ťažkou depresiou, ktorá nedosahuje intenzitu možnosti odškodnenia podľa položky č. 255, znalec MUDr. Kollár došiel k záveru, že depresívna porucha u žalobkyňa predstavuje vážnu duševnú poruchu. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, prečo sa súd priklonil k záverom druhého znaleckého posudku. Podľa názoru žalovanej znalecká organizácia – Forenza svoje závery o tom, že nejde o vážnu duševnú poruchu riadne odôvodnila. Rozhodujúca časť znaleckého posudku znaleckej organizácie – Forensic.sk, spočíva len v opísaní obsahu podkladov. Len zo strany 55 posudku a strany 56 posudku vyplývajú závery pre súd. Nie je tam však vôbec vysvetlené, prečo by sa depresívna porucha mala považovať za vážnu duševnú poruchu, za ktorú je možné priznať náhradu podľa položky č. 255. Toto nebolo vysvetlené ani počas výsluchu znalca MUDr. Kollára, naopak znalec MUDr. Dóci vysvetlil, prečo nie je možné depresívnu poruchu považovať za vážnu duševnú poruchu pri svojej výpovedi. Rozpor medzi závermi znaleckých posudkov je tiež v otázke príčinnej súvislosti. Podľa znalca M. N. na vznik depresívnej poruchy u žalobkyne malo vplyv viacero vonkajších faktorov, a to najmä poranenie dcéry. V znaleckom posudku – Forensic.sk nie je nikde určená príčina tvrdenej depresívnej poruchy žalobkyne. Len konštatuje, že duševná porucha sa u nej „rozvinula po dopravnej nehode a je plne vysvetliteľná kumuláciou nepriaznivých životných okolností v týchto súvislostiach, vážny zdravotný stav jej dcéry a samovražda jej manžela“. Z tohto znaleckého posudku nevyplýva, že by dopravná nehoda bola priamou a bezprostrednou príčinou depresívnej poruchy u žalobkyne. Znalec M. I. pri výsluchu uviedol, že pri určení príčiny duševného stavu žalobkyne vychádzal z toho, že ak by nebolo dopravnej nehody, depresívna porucha by nevznikla. Uvedené však neznamena, že medzi dopravnou nehodou a vznikom depresívnej poruchy je príčinná súvislosť. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a ČR vytkol súdu prvej inštancie, že jeho odôvodnenie je nedostatočné, nakoľko v ňom absentuje vysvetlenie priamosti a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a vznikom depresívnej poruchy. Ťažké a vážne poranenie s trvalými následkami maloletej dcéry, smrť manžela sú bezprostrednou a priamou príčinou vzniku depresívnej poruchy u žalobkyne a až tieto následné faktory mali negatívny vplyv na jej duševné zdravie. Svedčí o tom skutočnosť, že žalobkyňa psychiatrickú pomoc vyhľadala až 9 mesiacov po dopravnej nehode a týždeň po spáchaní samovraždy manžela. Podľa názoru žalovanej bola práve smrť manžela rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá mala zásadný vplyv na duševnú

stav žalobkyne. Namietla tiež neprímeranosť výšky priznanej náhrady škody. Podľa položky č. 255 je možné odškodniť vážnu duševnú poruchu v rozsahu 260 až 1300 bodov. Samotný znalec M. I. uviedol, že vážnou poruchou je napr. schyzofrénia, kedy je človek úplne vyradený zo života. Zákon v takom prípade umožňuje priznať 1300 bodov. Záver o priznaní 1700 bodov (7/8) je absolútne neprímeraný. Znalec Dóci pritom mal za to, že stav žalobkyne nie je možné odškodňovať. Pokiaľ ide o náhradu liečebných nákladov, vec súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, pokiaľ priznal žalobkyni nárok na zaplatenie 540,- eur. V konaní nebolo preukázané, že náklady vynaložené na celodennú starostlivosť o syna mali čo i len potenciálnu možnosť priamo a bezprostredne zlepšiť zdravotný stav poškodenej. Aj keď ide o náklady, ktoré síce mohli byť skutočne vynaložené, tieto boli vynaložené na zabezpečenie chodu domácnosti (starostlivosť o maloletého), preto nemôže ísť o liečebné náklady podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná nesúhlasí ani s priznaním úrokov z omeškania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017, 1Cdo/212/2017, ktorý vyslovil, že pokiaľ si poisťovňa svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zák.č. 381/2001 Z.z. splnila, nebola povinná uhradiť poškodenému úroky z omeškania.

25. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že posudok dala vypracovať M. N. J. z dôvodu, že ambulancia psychiatrická MUDr. Svetlana Jagerová odmietla vypracovať lekársky posudok a postúpila vec MUDr. D. Caisovej. M. N. J. žalobkyňu ohodnotila po osobnom psychiatrickom vyšetrení. Lekársky posudok vypracovaný MUDr. D. Caisovou je listinou so zákonom určeným obsahom. Žalovaná napriek spochybňovaniu znaleckého posudku znaleckej organizácie Forensic.sk nezadala priamo na pojednávaní M. I. otázky, netrvala na konfrontácii medzi znalcami. M. N. J., závery znaleckého posudku Forensic.sk potvrdila a uviedla, že príčinou duševnej poruchy u žalobkyne bola dopravná nehoda a prognóza vývoja duševnej poruchy je nepriaznivá. Tiež poukázala na výsluch MUDr. S. I., ktorý na otázku žalovaného, v čom vidí príčinu duševnej poruchy u žalobkyne uviedol, že „ako lekár vidím jednoznačne príčinu vzniku u uvedenej duševnej poruchy a teda choroby jednoznačne v uvedenej autonehode. Ak by autonehody nebolo, tak túto duševnú poruchu by žalobkyňa jednoznačne nemala. Z medicínskeho hľadiska je stále dôvodom vzniku tejto duševnej poruchy autonehoda“. Na otázku žalovaného, či smrť manžela nebola spúšťačom uvedenej choroby znalec odpovedal: „V tomto danom prípade u žalobkyne nebola spúšťačom jej duševnej poruchy smrť manžela, ale spúšťačom jej poruchy bola dopravná nehoda“. Nárok žalobkyne nemožno považovať za premlčaný. Žalobkyňa sa nedomáha niečoho iného ako v žalobe. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, v tej súvislosti poukázala na aktuálnu rozhodovaciu prax NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017, 1Cdo/212/2017, 3Cdo/145/2017 a Ústavného súdu SR III.ÚS/214/2020, z ktorých vyplýva, že nárok žalobkyni na úroky z omeškania patrí. Pokiaľ ide o nárok na liečebné náklady, tento žalobkyni patrí. Súdna prax potvrdila, že oprávnenými môžu byť aj tretie osoby, ktoré sa počas liečenia alebo hospitalizácie poškodeného v snahe o zlepšenie zdravotného stavu podieľali. Môže ísť o okruhy príbuzných osôb, blízkych osôb poškodeného, ktoré zákon takýmto spôsobom výslovne limituje (Rc 30/2002). Súdna prax potvrdzuje, že za účelne vynaložené náklady liečenia je možné považovať aj iné náklady vynaložené v súvislosti s úkonmi, ktoré smerujú k obnoveniu alebo zlepšeniu zdravia poškodeného. V tej súvislosti poukázala aj na rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/4434/2011 a Ústavného súdu ČR nález IV.ÚS/444/11.

26. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedla, že správne súd prvej inštancie určil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa hodnoty bodu vo výške 17,16 eur platnej pre rok 2015. Žalobkyňa pôvodne uplatnila nárok v rozsahu jedného bodu vo výške 17,16 eur. Tento nárok upravila až podaním zo dňa 11.9.2020. V ďalšom zotrvala na svojej odvolacej argumentácii.

27. Žalobkyňa v reakcii na vyjadrenie žalovanej zotrvala na svojej odvolacej argumentácii. Zo znaleckého posudku č. 164/2020 bolo preukázané, že ustáleniu zdravotného stavu došlo ku dňu 23.9.2017. Vychádzajúc zo znaleckého posudku a z ust. § 5 ods. 2 zák.č. 437/2004 Z.z. je výška náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2017 za 1 bod 18,24 eur.

28. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobkyne zotrvala na svojej doterajšej argumentácii.

29. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobkyne a žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („C.s.p.“) v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je opodstatnené a odvolanie žalovanej opodstatnené nie je.

30. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 7.8.2024 o 9.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 210/2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach dňa 1.8.2024 podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

31. Vychádzajúc z obsahu žaloby, ale aj z tvrdení žalobkyne uvedených v priebehu konania niet pochyb o tom, že žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 28.10.2015 vo vzťahu k žalovanej uplatnila nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví predstavujúci náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia za psychické následky, ktoré u nej nastali v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 22.9.2013, ktorú zavinil vodič a prevádzkovateľ motorového vozidla neb. L. L., ktorý mal v čase dopravnej nehody uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a za ktorú zodpovedá v zmysle zák.č. 381/2001 Z.z. žalovaná.

32. Za účelom preukázania nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyňa predložila spolu so žalobou lekársky posudok vypracovaný psychiatrickou MUDr. Danicou Caisovou zo dňa 22.6.2015, ktorá bodovo ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia položkou 255 vo výške 2600 bodov. Už z tejto žaloby je tak zrejmé, že žalobkyňa nárok na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vyvodzuje z jej vzniknutých následkov na zdraví po psychickej stránke, ktoré boli bodovo ohodnotené lekárskeho posudkom zo dňa 22.6.2015, a ktorý sa stal podkladom pre vyčíslenie nároku vo vzťahu k žalovanej. Žalobkyňa v súvislosti so svojimi psychickými následkami po dopravnej nehode v žalobe uviedla, že sa cíti vo veľmi vážnej a ťažkej životnej situácii, požadovanou finančnou náhradou má byť kompenzované jej nielen fyzické ale aj psychické strádanie, strata zdravotnej a rodinnej pohody. Ťažká situácia, a to aj s ohľadom na zdravotný stav jej maloletej dcéry vplýva na jej psychiku. Je psychiatricky liečená, pravidelne užíva lieky na zmiernenie zlého psychického stavu. Je emotívne labilná, nervózna, trpí nespavosťou a depresiami. Neustále spomína na prežitú dopravnú nehodu. Miestu nehody sa vyhýba. Pred nehodou nebola nikdy psychiatricky liečená. Bola mladá, zdravá matka dvoch maloletých detí, nemala žiadne vážne zdravotné problémy a okrem liekov, ktoré kvôli zvýšeným hepatálnym testom užívala, žiadne neužívala.

33. Podstatou uplatneného nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sa tak stali následky dopravnej nehody na psychike žalobkyne, ktoré vyústili v potrebu vyhľadať psychiatrickú pomoc. Niet pochyb o tom, že žalobkyňa sama nie je schopná popísať diagnózu, ktorou trpí a v tomto smere sa spoľahla na lekárskeho posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaný psychiatrickou MUDr. Danicou Caisovou zo dňa 22.6.2015, z ktorého potom odvodila výšku uplatneného nároku voči žalovanej. Nakoľko žalobkyňa sama nebola schopná ustáliť a vyčísliť tento nárok, neostávalo jej iné, než vychádzať zo záverov spomínaného lekárskeho posudku. Niet pochyb ani o tom, že v priebehu konania môže nastať situácia, ktorá aj v danom prípade nastala, keď žalovaná strana spochybní výsledok lekárskeho posudku a za tým účelom súd vo veci doplní dokazovanie tak, ako sa stalo aj v danom prípade, znaleckým dokazovaním. Žalobkyňa podaním zo dňa 11.9.2020 upravila žalobu jej čiastočným späťvzatím po tom, ako sa oboznámila so závermi znaleckého posudku č. 164/2020 znaleckej organizácie P., ktorá stanovila diagnózu žalobkyne podľa položky 255 vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov, iných nepriaznivých psychologických činiteľov alebo tiesnivých situácií na úrovni bodového rozsahu 1170 bodov, po 60 % zvýšení celkovo vo výške 1872 bodov. V danom prípade však nešlo o zmenu žaloby tak, ako má na mysli ust. § 139 a § 140 C.s.p., keďže nedošlo k rozšíreniu uplatneného práva a ani uplatňovaniu iného práva, aké pôvodne žalobkyňa uplatnila žalobou. Zmenou žaloby je podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, k čomu však v danom prípade nedošlo. Čiastočné späťvzatie žaloby bolo ovplyvnené výsledkami vykonaného dokazovania znaleckým skúmaním, nešlo však o zmenu rozhodujúcich skutočností, o ktoré žalobkyňa žalobu oprela, a teda uplatňovanie nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia za psychické následky na zdraví. Nakoľko v priebehu konania nedošlo k zmene žaloby podaním zo dňa 11.9.2020, žalobkyňa v konaní neuplatňovala žiaden iný nárok ako pôvodne v žalobe, za správne nemožno považovať ani úvahy žalovanej o tom, že súd nerozhodoval o uplatnenom nároku, alebo že došlo k premlčaniu nároku žalobkyne.

34. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa vo všeobecnosti chápe ako strata alebo obmedzenie doterajších schopností poškodeného na uplatnenie sa v živote a v spoločnosti. Odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia má napraviť následky škody na zdraví, ktoré majú trvalý charakter a preukázateľne nepriaznivý vplyv na poškodeného, na uspokojenie jeho životných a spoločenských

potrieb vrátane výkonu doterajšieho povolania, a to aj vzhľadom na vek poškodeného. Toto odškodnenie musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou tzv. nemajetkovej ujmy a má slúžiť tomu, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a kompenzovanie životných obmedzení vyvolaných úrazom, v danom prípade v psychickej oblasti.

35. V danom prípade sa možno len stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa v konaní preukázala naplnenie všetkých zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia za psychické následky úrazu spôsobeného dopravnou nehodou.

36. Správne súd prvej inštancie vychádzal z ustálených psychických následkov po dopravnej nehode u žalobkyne, podrobne popísaných a špecifikovaných v znaleckom posudku znaleckej organizácie forensic.sk a výsluchu znalca M. I., podľa ktorého vznikol žalobkyni nárok na odškodnenie za položku 255. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvej inštancie vyhodnotil tento znalecký posudok v kontexte s inými vykonanými dôkazmi.

37. V danom prípade súd mal pri svojom rozhodovaní k dispozícii dva znalecké posudky s rozdielnymi závermi o tej istej otázke. Správne preto súd prvej inštancie zameral pozornosť na ich zhodnotenie v tom zmysle, ktorý z nich a z akých dôvodov vezme za podklad svojho rozhodnutia a z akých dôvodov nebude vychádzať zo záverov druhého znaleckého posudku. Správne preto vypočul obidvoch znalcov tak, aby bolo možné odstrániť rozpory v záveroch znaleckých posudkov.

38. Niet pochyb o tom, že hodnotenie znaleckého posudku ako dôkazu vykonaného súdom v zmysle ust. § 191 C.s.p. môže spočívať len tom, či sa v konkrétnom prípade takýto dôkaz javí ako dôveryhodný, či odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám správneho myslenia a či znalec vychádzal zo zistených skutočností. Hodnoteniu nepodliehajú odborné znalecké závery z hľadiska ich správnosti, súd môže hodnotiť len presvedčivosť posudku, pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, k zásadám logického myslenia a jeho súlad s podstatnými vykonanými dôkazmi.

39. V konaní po vykonaní znaleckého dokazovania znaleckým posudkom organizácie FORENZA a znaleckým posudkom znaleckej organizácie forensic.sk sa stala spornou predovšetkým otázka, či v prípade žalobkyne ide o vážnu duševnú poruchu odškodniteľnú podľa položky 255 prílohy č. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. Správne súd prvej inštancie pri posudzovaní znaleckého posudku znaleckej organizácie forensic.sk vychádzal z toho, že tento znalecký posudok bol vykonaný na základe vyšetrenia žalobkyne, že jej zdravotný stav bol zhodnotený z hľadiska psychiatrického komplexne, z tohto znaleckého posudku vyplynula diagnóza žalobkyne a vyčerpávajúco bolo zdôvodnené, prečo žalobkyni vznikol nárok na odškodnenie. Z tohto znaleckého posudku, rovnako ako aj z výpovede znalca MUDr. Kollára vyplynulo, že žalobkyňa trpí vážnou duševnou poruchou, že prognóza jej vývoja je nepriaznivá vzhľadom na časový odstup od nehody a na jej stav možno konštatovať zmeny osobnosti. Odvolací súd považuje za správne dôvody uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý konkrétne uviedol, prečo za podklad svojho rozhodnutia vzal práve znalecký posudok znaleckej organizácie Forensic.sk. Odvolací súd je rovnako ako súd prvej inštancie toho názoru, že závery znaleckého posudku znaleckej organizácie Forenza vyznievajú nedôveryhodne a nepresvedčivo, a to aj potom, ako bol vypočutý znalec Doc. MUDr. Ivan Dóci. Zo záverov tohto znaleckého posudku navyše vyplynulo, že samotný znalecký ústav nepovažoval duševný stav žalobkyne v čase vyhotovenia znaleckého posudku za ustálený. V takom prípade znalecká organizácia ani nebola oprávnená vyhotoviť znalecký posudok, nakoľko takýto postup nemá svoj zákonný podklad. Napriek zisteniu, že žalobkyňa je liečená na ambulantnej psychiatrii znalecký ústav vyvodil, že netrpí žiadnou diagnózou, pre ktorú by ju bolo možné odškodniť a teda ani podľa položky 255, čo vyznieva nedôveryhodne. Táto znalecká organizácia žiadnym spôsobom nevysvetľuje, či žalobkyňa trpí alebo netrpí duševnou poruchou a akou. Ani znalec doc. MUDr. Ivan Dóci, PhD. pri svojom výsluchu neodstránil pochybnosti vzniknuté alebo vyplývajúce zo záverov znaleckého posudku tejto znaleckej organizácie. Zvlášť nedôveryhodne vyznieva jeho názor, že položkou 255 nemožno odškodňovať duševné poruchy, ktoré by vznikli po dopravnej nehode. Súdu z jeho vlastnej činnosti je pritom známe, že za psychické poruchy po dopravnej nehode sa následky odškodňujú položkou 255 (viď konania vedené pred Krajským súdom v Trnave sp. zn. 10Co/10/2022, pred Krajským súdom v Nitre sp. zn. 25Co/86/2022, pred Krajským súdom v Prešove sp. zn. 12Co/21/2018 a množstvo iných).

40. Správne preto súd prvej inštancie pri vyvodení záveru o opodstatnenosti nároku žalobkyne na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzal zo znaleckého posudku znaleckej organizácie Forensic.sk v spojitosti s výsluchom znalca M. I., z ktorých vyplýva, že duševná porucha žalobkyne bola ohodnotená položkou č. 255 vo výške 1872 bodov. Pokiaľ ide o samotnú výšku bodového ohodnotenia, na jej stanovenie súd nemá odborné znalosti a vychádza zo záverov znaleckého skúmania. Preto odvolacie námietky v tomto smere nemožno považovať za opodstatnené. Rovnako zo záverov tohto znaleckého posudku a výsluchu znalca M. I. vyplynula jednoznačne príčinná súvislosť medzi duševnou poruchou zistenou u žalobkyne a dopravnou nehodou, pričom v tomto smere odvolací súd poukazuje na dôvody uvedené v napadnutom rozsudku, s ktorými sa stotožňuje (bod 51 rozsudku).

41. Z vykonaného znaleckého dokazovania jednoznačne vyplynulo, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo ku dňu 23.9.2017. Tento záver nebol vyvrátený iným vykonaným dôkazom.

42. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalobkyne, že súd prvej inštancie pochybil pri vyčíslení nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, keď nesprávne na daný prípad aplikoval ust. § 5 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z.z., nakoľko v roku 2017, v ktorom došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne mal bod hodnotu 18,24 eur. Preto správna výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je 34.146 eur (1872 bodov x 18,24 eur).

43. Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni 33.059,52 eur s prísl. titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a podľa § 388 C.s.p. zmenil rozsudok v zamietajúcom výroku tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.086,48 eur s príslušenstvom, bližšie špecifikovaným vo výroku tohto rozsudku titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

44. Správne súd prvej inštancie postupoval, pokiaľ priznal žalobkyni náhradu nákladov liečenia v zmysle § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka spočívajúcich v celodennej starostlivosti o syna v čase, keď tieto nevedela zabezpečiť sama, prípadne cestou manžela. Súdna prax potvrdila, že za účelne vynaložené náklady spojené s liečením je nutné považovať aj také, ktoré slúžia za účelom zaopatrenia pomoci, sú spojené s výkonom niektorých úkonov za účelom obnovenia alebo zlepšenia zdravotného stavu poškodeného a ktoré majú pozitívny vplyv na zlepšenie jeho zdravotného stavu. Neuznávajú sa také náklady, ktoré by poškodenému poskytovali určitý komfort v zabezpečovaní jeho potrieb bez toho, aby sa podporila jeho liečba. Za takéto náklady možno aj podľa názoru odvolacieho súdu považovať náklady spojené so starostlivosťou o dieťa, teda o nesebestačnú osobu poškodenej osoby. Je totiž zrejme, že žalobkyňa bola nútená vyhľadať pomoc tretích osôb (jasle) išlo profesionálnu opateru za účelom zabezpečenia starostlivosti o dieťa. Niet pochyb o tom, že išlo o zvýšené výdavky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa a tieto boli vynaložené v snahe o zlepšenie zdravotného stavu žalobkyne (viď rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/2127/2006).

45. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok vo vyhovujúcom výroku, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni 540 eur s prísl. titulom nákladov spojených s liečením.

46. Správne súd prvej inštancie postupoval pri priznaní úrokov z omeškania vychádzajúc z aktuálnej judikatúry najvyšších súdnych autorít (rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017, 1Cdo/212/2017).

47. Odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1, 2 C.s.p. rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania tak, že ich plnú náhradu priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanej. Žalobkyňa bola plne úspešnou v prvoinštančnom aj odvolacom konaní pokiaľ ide o základ nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom jeho výška závisela len od záverov znaleckého posudku, preto jej patrí plná náhrada trov konania. Pokiaľ ide o nárok na náklady spojené s liečením, žalovaná mala úspech len v nepatrnej časti, preto aj ohľadom tohto nároku patrí žalobkyni plná náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).